

Cetatea Cavalerilor

2023 - ANUL IULIU MAIU !

NR. 8(36) AUGUST 2023

Nr. 8 (36)/ AUGUST 2023

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Cluj
Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

GOVORITE NA CHELOVECHESKOM YAZYKE

Valeriu DULGHERU¹

Vă mai amintiți perioada sovietică reacția alogenilor ocupanți la încercarea timidă a unora de a vorbi în limba română: „Govorite na chelovecheskom yazyke” (Vorbiți în limbă normală). Sau „Chto ty tam chirikaeshi?” (Ce păsărești acolo?), reacționau ca fripți la auzul limbii române șovinii. Au trecut peste 30 de ani dar, din păcate, și astăzi le mai auzi pe odraslele ocupanților, născute aici dar incapabile! (mai mult, din nedorință, din mare ură față de noi, băștinașii, pe capul cărora au venit) să ne vorbească limba, limba celor 82% de cetățeni ai Republicii Moldova, limba oficială a statului. Dar acest „temporar delegat în Republica Moldova” (tocmai de vreo 70 de ani!), ultrașovinul Klimenko, care chiar zilele trecute venise să ne insulte deranjat de „bou vagoanele” din PMAN (extraordinară idee a Ministerului Culturii fiindcă unii ultrașovini ruși „eliberatori” ne spun că iau dus pe părinții și buneii noștri ca la curort, cu toate condițiile de călătorie respectate), cu care ocupanții sovietici au deportat până la Extremul Orient zeci de mii de români basarabeni (în mare parte femei și copii!).

Culmea! Toți ambasadorii precedenți ai SUA (de la 1991 încoace) ne vorbeau limba. Și noul actualul ambasador rupe românește. Și președintele Parlamentului European R. Metsola a spus și ea câteva cuvinte în limba română la Marea Adunare Națională de pe 21 mai. Ambasadorii Ucrainei, Japoniei!, UE ș.m.a. ne vorbesc limba. Este un gest normal, omenesc. Însă timp de peste 30 de ani niciun ambasador rus nu a vorbit niciodată în limba română. Niciodată, niciunul! Nu cred că o fac din incapacitate mintală. Ocupanții o fac din mare ură față de noi „niște idioți nemulțumiți de binefacerea”, care ne-au adus-o ei.

Este și recentul caz al unui medic de la Spitalul Republican, caz extrem de mediatizat în mod artificial. O pacientă, pe care ulterior medicul a operat-o su succes, nu a dorit să-i răspundă în limba română la „Buna ziua”, fapt ce l-a indignat pe medic (măcar buna ziua, dacă mai mult nu putea!), făcându-l să-i aducă mai multe explicații de ce trebuie să cunoască limba română. Cinste și Onoare acestui adevărat cetățean cu respect față de Constituție. A fost un caz tipic (din păcate!), care poate fi întâlnit în

¹ Valeriu DULGHERU, Chișinău, Republica Moldova, 1 august 2023. Apărut în Bumerang.

Getatea Cavalerilor

2023 - ANUL IULIU MAIU !

NR. 8(36) AUGUST-2023

mai multe instituții. De peste 30 de ani limba de stat este limba română, însă și până astăzi în diverse organizații, instituții de stat, chiar și în forul suprem - Parlamentul Republicii Moldova, nu se respectă Legea privind funcționarea limbii de stat - limba română.

De ce s-a ajuns la un punct de incandescentă în acest caz? Este absolut clar că a fost o provocare, o situație organizată. Individă, care a filmat (fără voia medicului!), a trimis comanditarilor filmulețul, iar „specialiștii” l-au reformatat și l-au plasat pe rețelele de socializare (individă nu cred că o ducea capul să facă acest lucru). De ce această individă nu este trasă la răspundere? Culmea, încă cel mai mult a supărat miile de internauți, care au reacționat prompt, reacția neadecvată a conducerii Spitalului Republican și, mai grav, a Avocatului Poporului. L-aș întreba pe acest Avocat al Poporului (cărui popor?), care a reacționat atât de prompt în acest caz, dar câte cazuri când țărani, veniți în Capitală să-și caute dreptate, se lovească de comportamentul bătărănesc al unor funcționari, care nu-i cunoasc limba. Dar de câte ori ne confruntăm în magazine, în transportul public cu astfel de cazuri, când funcționarii refuză să vorbească în limba română. A făcut acest Avocat al poporului vreo sesizare?

Faptul că în adresa doctorului vin amenințări de la tot soiul de la „frați mai mari” pentru aceștia nu contează. Ei îi cer medicului să-și ceară scuze. De la cine, pentru ce, că această pacientă a înțeles greșala. Acest cazul extraordinar (mă refer la reacția neadecvată a conducerii Spitalului Republican și a Avocatului poporului) a scos zeci de oameni la un miting duminică trecută. Mii de oameni au reacționat pe rețelele de socializare. „De ce să-și ceară scuze? Că a vorbit în limba Constituției și a țării? I-a făcut operație (n.n.-pacientei), ca apoi... Eu am fost în Azerbaidjan în 1988, când era URSS, și medicii de la sanatoriu toți vorbeau limba azeră. Numai unul era care putea să ne facă traducerea și să ne spună două cuvinte în rusă, în rest - nimic. Și foarte bine... Da la noi toți vorbesc în rusă și oricum nu sunt mulțumiți. Asta ce este? Asta e bătaie de joc de poporul nostru”, spune indignată o manifestantă. „Conducerea Spitalului Republican ar trebui să-l susțină, nu să-l pună să-și ceară scuze. De ce să-și ceară scuze? C-a vorbit în limba statului?”, spune cu indignare o altă manifestantă de la mitingul organizat ad-hoc.

„Cunosc detaliile acestui subiect. De mirare e că în fierbințeala luptei, indiferent de care parte a baricadei, pe nimeni nu a interesat soarta pacientei. Și nici a filmulețului. Din acest motiv, am considerat că e corect cazul să rămână pentru evaluare în spital, ei posedă toate probele, martorii sunt pe loc, dar și pacienta la externare și-a expus poziția într-o înregistrare video pe care a lăsat-o Comitetului de etică. Și apropo, pacienta a solicitat să revină pentru monitorizare la același doctor”, a declarat ministrul Sănătății Doamna A. Nemerenco.

Până la urmă cazul va fi „soluționat”. Însa acesta a generat un val de indignare în rândul băștinașilor, care sunt discriminați la tot pasul, când nu li se vorbește în limba de stat - limba română. Este absolut clar că aleșii poporului vor trebui să completeze cu noi articole această Lege pentru a o face funcțională. Iar în înalte posturi, unde funcționarii de stat trebuie să cunoască limba statului - limba română, să fie o condiție sine-qua-non, așa cum se procedează în toată lumea. În instituțiile de învățământ superior ar trebui să se revină la o Hotărâre a Ministerului Educației de acum vreo 15 ani, care prevedea ca în fiecare semestru studenților rusolingvi să li se predea 3-4 discipline (din apr. 7-8 discipline) în limba română. Ar fi și o continuitate la faptul că alolingvii studiază limba română în școli (ar trebui să se facă mult mai serios!), iar venind în instituții superioare de învățământ încetează de a o mai studia. Cum altfel aceștia să se încadreze în societate, în economia Republicii.

De fapt aceasta ar fi spre binele lor, a alogenilor, care se doresc în funcții de stat.